

Markéta Benešová
Specifika rodičovství a výchovy dvojčat
Posudek vedoucího diplomní práce

Práce o vývoji a psychologii dvojčat nejsou v naší literatuře časté. Předložená diplomní práce je založena nejen na důkladné obeznámenosti s tématem, jak o tom svědčí obsáhlý seznam literatury zahrnující i četné položky cizojazyčné, ale i na vlastní životní zkušenosti s dvojčaty a péčí o ně, což práci dodává větší autentičnosti. Zaujetí tématem je patrné i v rozsahu práce, do níž se autorka pokusila zahrnout širokou škálu problémů.

V literárně přehledové části přibližuje nejprve problematiku rodiny a rodinné výchovy včetně stylů a otázek rodičovské identity (do str. 23), aby na to navázala podrobným výkladem o problematice dvojčat. Prokazuje zde podrobnou znalost nejen aspektů psychologických, ale též medicínských a demografických i respekt k historickému hledisku. Tato část práce je vlastně uceleným pojednáním, jakýsi základ pro knížku o dvojčatech. Přiblíženo je období těhotenství i porodu i adaptace rodiny na dvojčata a na život s nimi. Pojednány jsou otázky vývoje identity dvojčat.

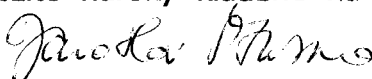
V empirické části práce (od str. 68) autorka mapuje specifika výchovy a rodičovství dvojčat ve věku do 3 let. Klade si výzkumné otázky týkající se prožívání rodičovství dvojčat, rozdílů mezi otci a matkami, výchovnými postoji a problémy ve vztahu k dvojčatům, podmínkami vývoje vztahu rodičů ke každému z dvojčat i vlivu dvojčat na partnerské soužití rodičů. Pro potřeby zkoumání vytvořila dotazníky s 90 otázkami pro matky a 53 otázkami pro otce (je tedy zřejmé, že respondenti byli dobře motivováni ke spolupráci. Oslovila přes internet 114 rodin s dvojčaty, zpět získala odpovědi od 95 respondentů. Autorka podrobně charakterizuje vzorek respondentů a podrobně zachycuje a zpracovává odpovědi, jež klasifikuje a ilustruje přímými citacemi. Na základě tohoto šetření získává bohatý a plastický obraz života rodin s dvojčaty a prožívání respondentů v souvislosti s tím, nakolik je v odpovědích vyjádřili. Je to cenný materiál, který je možno využít k lepšímu porozumění celé problematice i k prohloubení přístupu a péče o rodiny a rodiče dvojčat.

Svoje nálezy autorka podrobuje v diskusi konfrontaci s literárními údaji a nakonec formuluje některé návrhy, směřující ke zlepšení péče o rodiny s dvojčaty.

Práce je doplněna obsáhlým materiálem v příloze, zahrnujícím text dotazníků a také tabelární přehledy odpovědí. Z obsáhlého materiálu vytěžila autorka maximum, řadu informací rozumně přesunula do příloh. Poznatky z výzkumu by stálo za to dále shrnout do výstižné zkratky a přetvořit tak v texty sloužící odborníkům i rodičům samým. Není pochyb o tom, že k tomu má autorka svým dlouhodobým zaujetím pro téma dobré předpoklady.

Diplomandka prokázala schopnost zpracovat obsáhlou literaturu a samostatně na ni navázat výzkumem, jenž vhodně konfrontuje s dosavadními zjištěním a těží z něho psychologicky relevantní závěry. Splnila tak náležitě nároky kladené na diplomní práci, jež se tak může stát předmětem obhajoby.

7.5.2010

PhDr. Jaroslav Šturma